IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 130)**

z dnia 23 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 130)

23 czerwca 2022 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży, obradująca pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Stachowiak-Różeckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 roku (druk nr 2346) w zakresie działania Komisji;
– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk nr 2306) wraz z Analizą NIK (druk nr 2347) w zakresie:
1) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe,
d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,
e) środki europejskie na finansowanie projektów;
2) agencji wykonawczych:
a) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
b) Narodowego Centrum Nauki;
3) państwowych osób prawnych:
a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,
b) Centrum Łukasiewicz;
4) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk:
a) dochody i wydatki,
b) dotacje podmiotowe i celowe;
5) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe,
d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,
e) środki europejskie na finansowanie projektów;
6) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe poz. 29;

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Murdzek** oraz **Dariusz Piontkowski** sekretarze stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki wraz ze współpracownikami, **Tomasz Rabiej** i **Renata Siedlec** naczelnicy wydziału w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Błocki** dyrektor Narodowego Centrum Nauki, **Grażyna Żebrowska** dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej

wraz ze współpracownikami, **Paweł Rowiński** wiceprezes Polskiej Akademii Nauk, **Michał Janasik** wiceprezes Centrum Łukasiewicz wraz ze współpracownikami, **Piotr Prokopczyk** dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Piotr Sadowski** dyrektor Biura Finansów i Księgowości Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Maciej Żukowski** przewodniczący Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych, **Włodzimierz Banasik** sekretarz Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, **Zygmunt Puchalski** prezes Społecznego Towarzystwa Oświatowego, **Alina Kozińska-Bałdyga** prezeska zarządu Federacji Inicjatyw Oświatowych oraz **Dominik Szczukocki** przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki Niezależnego Samodzielnego Związku Zawodowego „Solidarność".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Goral**, **Daria Grochowska** oraz **Magdalena Krzymowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Witam członków Komisji i gości.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje: w punkcie pierwszym – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 r. (druk 2346) w zakresie działania Komisji; w punkcie drugim – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk 2306) wraz z analizą NIK (druk 2347) w zakresie działania Komisji; w punkcie trzecim – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r.

Czy są uwagi do porządku? Nie ma uwag. Stwierdzam, że porządek został przyjęty.

Szanowni państwo, ponieważ w momencie, kiedy już były zaplanowane posiedzenia Komisji, zmienił się porządek obrad Sejmu i nastąpiło przyśpieszenie w planowanych głosowaniach, to trochę nam się skurczył czas. Tylko tak informuję, żebyście państwo mieli świadomość, że jeśli nie zdążymy przeprocedować tego porządku obrad do głosowań, to będziemy się spotykali po południu – tak żebyście, biorąc pod uwagę jakieś plany, mieli to na względzie.

Zatem przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Bardzo proszę, rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 r. (druk 2346) w zakresie działania Komisji. Bardzo proszę, głos zabierze pan Piotr Prokopczyk, dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić sprawozdanie z działalności departamentu, ono jest uzupełnieniem sprawozdania, które 15 czerwca zostało przekazane do Sejmu. Wczoraj została przekazana wersja elektroniczna sprawozdania z działalności departamentu. W tej chwili postaram się syntetycznie państwu przedstawić kluczowe informacje.

Jeżeli chodzi o obszar: oświata i wychowanie, to Najwyższa Izba kontroli w obszarze oświaty zrealizowała osiem kontroli, z tego cztery przeprowadził Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego oraz cztery – inne jednostki organizacyjne NIK. Z kontroli, które były realizowane w 2021 r., były to kontrolne: „Wykonanie budżetu państwa w części 30 – Oświata i wychowanie", „Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych", „Realizacja programu szkoleń dla nauczycieli szkół polonijnych", „Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19". Dodatkowo kontrole innych jednostek organizacyjnych NIK to były kontrole dotyczące finansowania zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, „Baza dydaktyczna szkół rolniczych w Polsce", „Centra kształcenia praktycznego, ustawicznego i zawodowego w województwie świętokrzyskim", „Prawidłowość wykorzystania środków otrzymanych z budżetu państwa na organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków w szkołach

w ramach programu «Posiłek w domu i szkole» na lata 2019–2023 w wybranych gminach województwa opolskiego".

W materiale, który został państwu przekazany, są skrótowo przekazane główne ustalenia wybranych kontroli. Może odniosę się do kontroli – króciutko – „Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19". Była to dosyć duża kontrola, która objęła lata szkolne 2019/20 i 2020/21. Należy tutaj wskazać, że minister edukacji we współpracy z ministrem zdrowia, głównym inspektorem sanitarnym oraz kuratorami oświaty podejmował działania w celu stworzenia warunków prawno-organizacyjnych umożliwiających funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19. Jednakże sposób i formy realizacji zadań przez szkoły, również ze względów obiektywnych, niezależnych, nie zapewniły uczniom wsparcia na właściwym poziomie. Duża częstotliwość zmian stanu prawnego dostosowanego do aktualnych potrzeb oraz doraźny charakter wydawanych rekomendacji i wytycznych wpływały destabilizująco na pracę szkół.

Jeżeli chodzi o kontrole, które są planowane w 2022 r. w obszarze: oświata i wychowanie, to – oczywiście poza kontrolą wykonania budżetu państwa – będzie przeprowadzona kontrola „Dopuszczanie podręczników do użytku szkolnego", jak również „Edukacja głuchych i niedosłyszących dzieci i młodzieży".

Jeżeli chodzi o obszar: nauka i szkolnictwo wyższe, w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego zrealizowała dziewięć kontroli, z tego cztery przeprowadził Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego oraz pięć – inne jednostki organizacyjne. Jeżeli chodzi o kontrole realizowane w 2021 r., to poza kontrolą wykonania budżetu państwa w części 28 – Nauka i szkolnictwo wyższe były to: „Finansowanie szkolnictwa wyższego", „Realizacja zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju przez spółki", „Zlecanie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju analiz dotyczących statusów przedsiębiorstw". Jeżeli chodzi o kontrole innych jednostek organizacyjnych, to: „Funkcjonowanie instytutów badawczych nadzorowanych przez ministra zdrowia", „Organizacja i funkcjonowanie państwowych wyższych szkół zawodowych w województwie dolnośląskim" oraz „Realizacja wybranych programów sektorowych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju". Dodatkowo jeszcze przeprowadzona została kontrola udzielania i rozliczania środków z programu BRIdge Alfa realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, a także „Wykorzystanie przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie środków finansowych otrzymywanych z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju".

Również w tym materiale, który został państwu przekazany, są przedstawione ustalenia wybranych kontroli, m.in. „Kontrola funkcjonowania instytutów badawczych nadzorowanych przez ministra zdrowia w latach 2018–2020". Skontrolowane instytuty badawcze wywiązywały się ze swoich podstawowych zadań wynikających z ustawy o instytutach badawczych, prowadząc prace badawcze zgodnie ze swoim zakresem działania, upowszechniając wyniki tych badań oraz kształcąc kadry naukowe i zawodowe. Dominującym obszarem aktywności instytutów była działalność medyczna i udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach umów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Jeżeli chodzi o udział kierownictwa i pracowników Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego w posiedzeniach komisji sejmowych, to w roku 2021 uczestniczyliśmy w 24 posiedzeniach komisji sejmowych, w tym w 11 posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Jeżeli będą jakiekolwiek pytania, chętnie udzielimy dodatkowych informacji. Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa ma pytania? Nie ma pytań. W takim razie zamykam dyskusję.

Proponuję pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z działalności NIK za 2021 r. w zakresie działania Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja przyjęła taką propozycję.

Wobec tego przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu w zakresie części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, agen-

cji wykonawczych, państwowych osób prawnych. Wobec tego bardzo proszę o zabranie głosu, jak widzę, pana ministra Wojciecha Murdzka.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Wojciech Murdzek:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

W części 28 dochody tradycyjnie nie stanowią jakiegoś istotnego fragmentu, natomiast jednak nastąpiło jakieś takie zjawisko istotnego wzrostu tych dochodów, bo sięgnęły one poziomu 210 600 tys. zł. Z przyczyn niewykorzystania dotacji, zwrotów, kwestii odsetek ich suma była większa, ale to pokazywało na trudności realizacyjne, szczególnie w związku z covidem. Natomiast jeśli chodzi o wydatki budżetowe, to w ustawie budżetowej wydatki zaplanowano w kwocie 25 772 500 tys. zł. W trakcie roku zostały one zwiększone o 1 002 800 tys. zł – to jest to, co często było podkreślane jako taki sukces zwiększenia tych środków. Plan wydatków na podstawie ustawy po zmianach to łącznie 26 775 000 tys. zł – pozwolicie państwo, że będę trochę zaokrąglał. Zwiększenie sumaryczne to jest kwota 2 057 000 tys. zł. Wykonanie w 2021 r. wyniosło 97,1% planu po zmianach.

Tradycyjnie gros tych wydatków dotyczyło działu 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka: 27 736 000 tys. zł, z takim podziałem, że wydatki bieżące to było 22 232 000 tys. zł, a majątkowe w takim podziale na te typowo krajowe – 493000 tys. i te związane z realizacją projektów unijnych – 5 010 000 tys. Jeśli chodzi o te wydatki związane z budżetem środków europejskich, to były to już w sumie końcowe fazy bardzo istotnych programów, a mianowicie: program operacyjny „Inteligentny rozwój" – 3 777 000 tys. zł, program operacyjny „Wiedza, edukacja, rozwój' – 1 192 000 tys. zł, później pomoc techniczna, która towarzyszy tym programom.

Dotacje i subwencje. To jest jak zwykle taki podstawowy filar – 21 358 000 tys. zł. Takie największe to subwencje z budżetu na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego – 16 776 000 tys. zł. W pozostałych działach – 265 000 tys., administracja – 64, obrona narodowa, ochrona zdrowia, kultura i ochrona dziedzictwa – to już są kwoty mniejsze.

W programach wieloletnich mamy tradycyjnie od lat dwa takie filary: poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – wydatkowano 12 500 tys. zł, i program „Uniwersytet Warszawski", który będzie obowiązywał do 2027 r., i w roku 2021 wydano 129 900 tys. zł.

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych w części 28 to jest kwota 46 363 tys. zł. Dwa istotne komponenty, czyli dział 730 – biura Rady Doskonałości Naukowej – 1755 tys. zł, biura Polskiej Komisji Akredytacyjnej – 1780 tys. zł. Natomiast w dziale 750 – to już są pracownicy resortu – 42 828 tys. zł. Wykonanie – 99,6% planu po zmianach.

W tej części to taki skrótowy obraz, zgodnie z prośbą pani przewodniczącej, a kolejne punkty, typu Narodowe Centrum Nauki, NCBR itd., to za chwilę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Oczywiście, są z nami państwo Zbigniew Błocki, Michał Janasik, Grażyna Żebrowska, czyli jakby były pytania, szanowni państwo posłowie, to są do państwa dyspozycji.

Bardzo proszę, jeszcze pan Piotr Prokopczuk, NIK. Przepraszam, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

Dziękuję bardzo, przepraszam.

Jeżeli chodzi o część budżetową 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, to Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła badanie i w wyniku tego badania oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. Badaniem objęto 10,7% wydatków z budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich części 28. Stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków.

W ramach części 28 w trakcie badania stwierdzono nieprawidłowości, jednakże nieprawidłowości te nie miały istotnego wpływu na ocenę ogólną wykonania budżetu pań-

stwa w tej części, a polegały one na nierzetelnym sporządzeniu pięciu wniosków zakupowych na łączną kwotę 135 300 zł, które nie spełniały….

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Przepraszam. Szanowni państwo, tylko bardzo proszę o wyciszenie rozmów, bo ta sala ma ogromny pogłos, i jak wam, kochani, się wydaje, że szepczecie, to jednak panu dyrektorowi przeszkadza. Dziękuję.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

… które nie spełniały wymogów wynikających z zarządzenia nr 6 dyrektora generalnego Ministerstwa Edukacji i Nauki z 5 lutego 2021 r. w sprawie organizacji i udzielania zamówień i dokonywania zakupów w ministerstwie.

Kolejną nieprawidłowością było niezatwierdzenie przez ministra do 1 kwietnia 2022 r. rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym udzielonych czterem podmiotom pomimo upływu terminu określonego w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i wydłużonego w związku ze szczególnymi rozwiązaniami wprowadzonymi w art. 15zj ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Kolejną nieprawidłowością było posługiwanie się w 2021 r. przy obsłudze finansowo-księgowej dysponenta części 28 nieaktualną instrukcja obiegu i kontroli dokumentów, przyjętą w 2012 r. dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dodatkowo nieprawidłowość polegała na sporządzeniu sprawozdania Rb-N za czwarty kwartał 2021 r. niezgodnie z § 12 i 13 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Dodatkowo NIK wskazała, że w ministerstwie zarówno w części 28, jak również 30 i 67 nie wprowadzono jednolitych zasad rachunkowości dla nowo utworzonego Ministerstwa Edukacji i Nauki pomimo upływu 15 miesięcy od dnia jego utworzenia.

Jeżeli chodzi o sprawozdania, to tutaj Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje prawidłowość sporządzenia łącznych sprawozdań budżetowych za 2021 r. oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za czwarty kwartał 2021 r. przez dysponenta części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka. Zarówno sprawozdania łączne w części 28, jak również sprawozdania jednostkowe zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem rachunkowym. Kwoty wskazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki oraz dysponenta głównego były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich, sprawozdań w zakresie operacji finansowych z uwzględnieniem urzędu obsługującego ministra. Księgi rachunkowe dysponenta części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka prowadzono prawidłowo z zachowaniem ciągłości i kompletności ewidencji operacji gospodarczych.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję i bardzo proszę panią poseł Agnieszką Dziemianowicz-Bąk o przedstawienie koreferatu.

Poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk (Lewica):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni goście, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania ustawy budżetowej w 2021 r. w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, agencje wykonawcze, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, państwowe osoby prawne, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej i Centrum Łukasiewicz, a także analizie pozytywnych opinii Biura Analiz Sejmowych i Najwyższej Izby Kontroli wnoszę, by Wysoka Komisja wydała w przedmiotowej sprawie opinie pozytywną.

Jednocześnie w związku z uzyskanymi w części 28 dochodami, wynoszącym – jak dobrze rozumiem – ponad 600% planowanych dochodów, głównie przez zwroty dotacji

i naliczone odsetki za niezrealizowane projekty, nasuwa się pytanie, w jaki sposób planowane jest w przyszłości zagwarantowanie, że środki z budżetu państwa na dotacje celowe będą wykorzystywane w sposób bardziej efektywny.

Niemniej niezależnie od tego pytania wnoszę, jak już wspomniałam, o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Czy są pytania? Nie ma pytań. Dziękuję.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Jest jedno, z lewej strony.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

A, pani się przesiadła – patrzę na tę stronę. Przepraszam bardzo, proszę.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję.

Jesteśmy przy części 30, tak?

Głos z sali:

Nie, 28.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

28 – to nie, to wycofuję pytanie. Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani Agnieszki Dziemianowicz-Bąk o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu? Bardzo dziękuję.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Jeszcze pani Fabisiak się zgłasza.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale już zamknęłam dyskusję.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Przepraszam, ale jest hałas…

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale to nie ja ten hałas powoduję, pani poseł. Bardzo proszę. Ale rozumiem, że ten etap mamy za sobą. Wracamy do pytań.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Chciałabym prosić o wyjaśnienie zadań realizowanych przez NAWA. Chciałabym państwu, pani przewodniczącej i członkom Komisji, zwrócić uwagę na raport NIK-u dotyczący wykonania budżetu w tym właśnie fragmencie, odsyłam do s. 40 i 41. Może nie będę już precyzowała, żeby nie przedłużać, ale prosiłabym zarówno panią prezes, jak i pana ministra o wyjaśnienie. Będę prosiła także przedstawiciela NIK o wyjaśnienie tej konkluzji, chociaż jest to konkluzja wynikająca z odpowiedzi, jaką udzieliło ministerstwo. Jest ona zapisana.

Rzecz cała dotyczy problemu ważkiego, problemu certyfikacji języka polskiego. Z materiału NIK wynika, że potrzeby są siedmiokrotnie większe niż możliwości certyfikacji – możliwości są na poziomie kilku tysięcy, a potrzeby kilkudziesięciu. Przypomnę państwu, że Komisja odrzuciła projekt ustawy, a on jest jedyną przeszkodą w tym, by rozwiązać ten problem.

Ale problem jest głębszy, bo pieniądze na program, może w wysokości, wydawałoby się, że niedużej, bo blisko 2 mln zł, już zostały przeznaczone. Tak że zjawisko niegospodarności jest też faktem, skoro ten program – przygotowany – nie jest wykorzystywany, a ministerstwo odpowiada, że właściwie nie wiadomo, kiedy będzie wykorzystywany.

To po co go było robić? Po co już w 2017 r. było wydawać zgodę na jego przygotowanie? To był i czas ludzki, i pieniądze.

Tu chciałabym z jednej strony pochwalić bardzo pracowników NAWA, bo na to całe zagadnienie jest tylko trzech pracowników. Zatem oczywiście, że jeśli jest więcej środków, a właściwie nie przeznaczyło się w 2021 r. środków na zwiększenie tej realizacji, to trudno, żeby była, natomiast konieczne jest wyjaśnienie owej niegospodarności wykonania programu do certyfikacji, który nie jest realizowany.

Zatem bardzo proszę i resort, i przedstawiciela NAWA, a także przedstawiciela NIK-u o wyjaśnienie tej sprawy – przed głosowaniem, bo myślę, że ona dla państwa jest ważna.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę przedstawiciela NAWA, przedstawiciela NIK-u i pana ministra o udzielenie zwięzłej odpowiedzi. Zacznijmy oczywiście od pana ministra.

Sekretarz stanu w MEiN Wojciech Murdzek:

Pozwolę sobie tylko nie zgodzić się ze słowem „niegospodarność", bo to jest, że tak powiem, nieadekwatne do tezy o zbyt małych środkach czy mocach sprawczych, ale to nie jest niegospodarność. Pozostałą część dopowie pani dyrektor.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Przepraszam, ale tu jest duży hałas. Gdyby pani przewodnicząca uciszyła. Nie słyszałam odpowiedzi, a chętnie usłyszę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani poseł, proponuję pani, żeby pani przesiadła się tutaj, do przodu. Będziemy miały ze sobą lepszy kontakt, będę miała pewność, że dociera do pani każde słowo wypowiedziane przez pana ministra, ponieważ nie mam wpływu na koleżeństwo, które siedzi obok pani, żeby mimo moich próśb wyciszyli rozmowy.

Teraz pani dyrektor, bardzo proszę.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Ale to końcówka…

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej Grażyna Żebrowska:

Pani przewodnicząca, szanowne panie posłanki, panowie posłowie. Jestem dyrektorem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Chciałbym złożyć wyjaśnienie na temat programu certyfikacji znajomości języka polskiego, który jest też w części przyporządkowany do NAWA w roku 2021.

Jak państwo pamiętają, dotknęła nas pandemia i nastąpił też gwałtowny wzrost osób niemogących złożyć egzaminu ze znajomości języka polskiego jako obcego. NAWA podjęła na zlecenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego działania, by tej sytuacji systemowo zapobiegać, żeby ją rozwiązać. Stąd powstał w NAWA program na rzecz zdawania egzaminu języka polskiego jako obcego zdalnie lub komputerowo. Program w latach 2020–2021 został przygotowany, ale tutaj – tak jak pani poseł zauważyła – nie ma też jeszcze prawnych możliwości wykorzystania tego programu, ponieważ na razie możliwość zdawania egzaminu jest tylko w formie tradycyjnej.

Jeżeli są jeszcze jakieś pytania, to chętnie odpowiem.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję i bardzo proszę pana dyrektora.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję. Rzeczywiście opis dotyczący kontroli „Egzaminy poświadczające znajomość języka polskiego", kontroli doraźnej, która była przeprowadzona na przełomie lat 2021 i 2022, zakończyła się 10 stycznia… To, co zostało ustalone, to z jednej strony, że system – ale nie mówimy tu o programie, tylko sam system poświadczania

– nie do końca się sprawdza i tak na dobrą sprawę szybko się wyczerpują limity miejsc na egzamin. W związku z tym jest konieczność podjęcia pewnych działań związanych z zapewnieniem lepszej obsługi dla osób, które chcą zdawać i chcą uzyskiwać takie poświadczenie znajomości języka polskiego. To, jeżeli chodzi o system.

Natomiast jeżeli chodzi o sam program, który został nazwany: system certyfikacji języka polskiego, na s. 41, to tutaj stwierdziliśmy, że wystąpiły problemy techniczne związane z obsługą tego systemu i agencja wystąpiła o stworzenie nowego systemu, który pozwoli przeprowadzić egzaminy również w trybie online. Ministerstwo, przychylając się do prośby agencji, przekazało w 2021 r. łącznie 1800 tys. na zamówienie systemu, jego pilotaż. NAWA w dniu 15 grudnia przekazała do Ministerstwa Edukacji i Nauki opis koncepcji systemu do obsługi egzaminów certyfikacyjnych i do dnia zakończenia kontroli NAWA nie uzyskała od ministerstwa informacji na temat dalszych działań planowanych do podjęcia w związku z zakupem systemu.

W związku z tym moim zdaniem jesteśmy w trakcie. W ramach kontroli wykonania budżetu za 2022 r. przyjrzymy się środkom, które będą przeznaczone na zakup tego systemu.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

I pan poseł Gramatyka. Ma pan świadomość, że jesteśmy już tak „w niepunkcie”? Bardzo proszę.

Poseł Michał Gramatyka (Polska 2050):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, oczywiście mam taką świadomość.

Chciałbym zapytać o procesy optymalizacyjno-restrukturyzacyjne obejmujące Sieć Badawczą Łukasiewicz. Tam dochodzi do połączenia różnego rodzaju instytutów na terenie różnych województw. Często te instytuty są bardzo daleko od siebie ulokowane tematycznie, na przykład w Poznaniu doszło do połączenia instytutu naukowo-badawczego zajmującego się z kolejnictwem z podobnym instytutem zajmującym się rolnictwem. Konia z rzędem temu, kto wyciągnie wspólny mianownik takiej optymalizacji.

Chciałbym zapytać o cel takich działań, o oczekiwania, w szczególności oczekiwania finansowe, oczekiwania budżetowe i o efekty. Czy takie efekty już się pojawiają, ewentualnie jakie są planowane efekty takich procesów restrukturyzacyjnych i optymalizacyjnych? Bo jak rozumiem, takie działania mają doprowadzić do spadku kosztów administracyjnych, kosztów obsługi biurowej, wspólnej obsługi kadrowej, księgowej, podobnie jak to się dzieje w biznesie.

Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie pośle, żeby nie zostało to odebrane jako jakaś złośliwość czy uszczypliwość, ale będziemy za chwilę też procedować plan pracy Komisji na najbliższe półrocze. Oczekiwaliśmy w prezydium na różne propozycje od koleżeństwa posłów. Jak dla mnie to jest propozycja na pracę merytoryczną, a nie związaną z budżetem, nad którym procedujemy. Ale oczywiście każda okazja, żeby zapytać o sprawy ważne, istotne, interesujące posłów, jest dobra, więc bardzo proszę, panie ministrze, tylko związku z tym, że jesteśmy przy budżecie – zwięźle.

Sekretarz stanu w MEiN Wojciech Murdzek:

Dokładnie tak. Musiałbym uzyskać specjalne pozwolenie pani przewodniczącej, ponieważ połączenie nastąpiło w tym roku, a my rozpatrujemy rok ubiegły. Oczywiście możemy tutaj bardzo szczegółowo o tym opowiedzieć, ale to jest temat tegoroczny, a nie roku 2021.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Przypomnę, szanowni państwo, że nie było sprzeciwu wobec przyjęcia wniosku o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetowej wniesionego przez panią poseł Dziemianowicz-Bąk.

Przechodzimy zatem do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w zakresie części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk. Bardzo proszę, który z panów ministrów? Pan Murdzek, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MEiN Wojciech Murdzek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, część 67 – Polska Akademia Nauk. Dochody budżetowe to jest poziom zaledwie 42,9 tys. zł, nawet tutaj nie znalazły się te środki w planie. Natomiast jeśli chodzi o wydatki budżetowe, to jest wysokość 91 800 tys. zł. Komponentami tej kwoty jest dotacja podmiotowa – 87 000 tys. zł, inwestycyjna – 4500 tys. zł i zadania w zakresie kształcenia – 72 tys. zł. Zwróćmy uwagę, że w całości taką istotną częścią jest działalność pomocniczych jednostek naukowych, i to jest poziom 42 623 tys. zł. Wykonanie w tym aspekcie było na poziomie 99%.

W ramach wydatków tutaj zwracaliście państwo w roku ubiegłym uwagę na program Pacific – na ten cel zostało nieprzeznaczone 188 tys. zł, program stypendialny. Natomiast jeśli chodzi o jeszcze taki dodatkowy aspekt, to pojawiła się kwestia wydatków niewygasających w wysokości ponad 90 000 tys. zł. W związku z tym realizacja wydatków, uwzględniając tę kwotę, jest na poziomie 98,9% planu po zmianach.

Działalność organów korporacji uczonych Polskiej Akademii Nauk to jest 15 700 tys. zł. Na to składają się uposażenia członków Polskiej Akademii Nauk, wynagrodzenia prezesa, wiceprezesów, kanclerza, prezesów oddziałów, przewodniczących rad kuratorów i ich zastępców.

Jeśli chodzi o jednostki pomocnicze, to 40 300 tys. zł. Ta lista jednostek pomocniczych jest długa. Przykładowo, żeby pokazać, jaki to jest obszar, to jest Biblioteka Gdańska, Biblioteka Kórnicka, Muzeum Ziemi, Polski Instytut Studiów Zaawansowanych, archiwa w Warszawie, w Krakowie. Ta kwota jest przeznaczona właśnie na ten cel. Myślę, że takim elementem, który zwraca uwagę, są też środki pozwalające funkcjonować Międzynarodowemu Instytutowi Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. Wydatki majątkowe netto jest to poziom planu 2500 tys. zł, natomiast po zmianach – 4500 tys. zł. Proszę o pozytywną opinię.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pani poseł Joanna Fabisiak przedstawi koreferat i wnioski.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Bardzo dziękuję.

Właściwie niewiele pytań i może od nich rozpocznę. Takie pytania padły już na posiedzeniu podkomisji, prosiłam na dzisiaj o wyjaśnienie. Pytania dotyczą jedynie niewielkich sum przeznaczonych na promocję, ale w tej promocji znalazły się takie tematy, które trudno nazwać promocyjnymi, jak na przykład przygotowanie ekspertyzy w sprawie pandemii oraz jej skutki zdrowotne i demograficzne. Podkomisja nie uzyskała odpowiedzi, jaki jest związek między promocją nauki polskiej a taką właśnie ekspertyzą.

Drugie pytanie dotyczyło czasopism, bo to spora liczba – 36 czasopism naukowych, które mają promować działalność Polskiej Akademii Nauk. Wydaje się, że mógłby to być konkretny efekt. Pan kanclerz odpowiedział, że są wewnętrzne biuletyny – może źle to ujmuję albo źle zrozumiałam. Zatem byłabym wdzięczna za przekazanie nie tylko informacji, ale materiału pisemnego, o który prosiłam we wtorek. Był taki pan kanclerz, który reprezentował Polską Akademię Nauk, przynajmniej na podkomisji – czy możemy uzyskać te informacje?

Natomiast oceniając wykonanie budżetu, wysokie, 96,5%, i bardzo rzetelny opis wykonanych zadań, z tym jednym w sumie niewielkim wyjątkiem – także pozytywna ocena i analiza wykonana przez NIK – wnioskuję o pozytywną ocenę tej części budżetu. Przy czym, tak jak zawsze, pani przewodnicząca, prosiłabym wcześniej jeszcze o odpowiedzi i wyjaśnienie poruszonych kwestii.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Bardzo proszę. Bardzo przepraszam pana dyrektora Prokopczyka, bo oczywiście jeszcze chcemy wysłuchać opinii pana dyrektora.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Jeżeli chodzi o część 67, podobnie jak w części 28, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa, co zostało wskazane przez panią poseł Fabisiak. Skontrolowaliśmy tutaj 39,5% wydatków zrealizowanych w części 67. Stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. Również tak jak w przypadku części 28, jeżeli chodzi o sporządzanie sprawozdań budżetowych czy też finansowych Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie. Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, nie wiem, czy pan, czy pan kanclerz chce zabrać głos?

Sekretarz stanu w MEiN Wojciech Murdzek:

Jeśli chodzi o promocję, to jest temat względny, ponieważ sam zwracałem uwagę, że reakcja środowiska naukowego na trudny czas poprzez włączanie się w różne aspekty jest bardzo istotna i to była taka praprzyczyna chwalenia się tym, że to środowisko reaguje. W związku z tym nawet ekspertyza w tym trudnym czasie jest też pokazaniem aktywności Polskiej Akademii Nauk, i w tym sensie można to uznać też za pewien rodzaj promocji tej aktywności, tej obecności.

Natomiast jeśli chodzi o czasopisma, to już przedstawiciel PAN-u.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, pan kanclerz Tadeusz Latała.

Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk Paweł Rowiński:

Przepraszam, nazywam się Paweł Rowiński, jestem wiceprezesem Polskiej Akademii Nauk.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Proszę do mikrofonu.

Wiceprezes PAN Paweł Rowiński:

Przepraszam. W odpowiedzi na pierwsze pytanie – oczywiście w pełni zgadzam się z panem ministrem. Wydaje się, że w czasach pandemii popularyzacja wiedzy na temat covidu była naszym obowiązkiem, i absolutnie uważam, że to jest promocja wiedzy, która jest wytwarzana również w instytutach Polskiej Akademii Nauk.

Natomiast jeżeli chodzi o czasopisma, chciałbym poinformować, że wczoraj został przesłany list, bardzo szczegółowy, zarówno do pani poseł Fabisiak, jak i do pana posła Skwarka, przewodniczącego podkomisji stałej, w którym są wyjaśnione wszelkie sprawy związane z wydawanymi czasopismami. Może w dwóch słowach powiem, że jeśli chodzi o jakość tych czasopism, to należą one do najlepszych czasopism w kraju. Podaliśmy w tym zestawieniu wszystkie tzw. impact factor tych czasopism i bazy danych, w których czasopisma występują. Jednocześnie, mówiąc o jakości tych czasopism, chciałbym podkreślić, że odpowiednie komisje Polskiej Akademii Nauk oceniają na bieżąco te czasopisma i spośród siedemdziesięciu kilku czasopism trzydzieści zostało zamkniętych w 2017 r., więc to pokazuje, jak bardzo surowa ocena czasopism występuje w Polskiej Akademii Nauk. Czasopisma w punktacji ministerstwa na ogół uzyskują punkty w wysokości 100 lub 70 punktów. Wydaje się, że to są czasopisma bardzo liczące się na polskim rynku wydawniczym.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Joanny Fabisiak o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w zakresie części budżetowych 67 – Polska Akademia Nauk? Nie ma sprzeciwu. Zatem stwierdzam, że Komisja przyjęła wniosek.

Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa z części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie i części 83 – Rezerwy celowe, poz. 29. Bardzo proszę, pan minister Dariusz Piontkowski.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Dariusz Piontkowski:

Szanowni państwo, jeśli chodzi o dochody w części 30, to są to niewielkie kwoty – łącznie zrealizowano prawie 8500 tys. zł, było 109% planu. Większość wpływów to są opłaty egzaminacyjne oraz opłaty za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów związanych z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, a także wpływy z opłat za dopuszczenie podręczników do użytku szkolnego. Pozostałe wpływy to są już bardzo niewielkie kwoty rzędu kilkudziesięciu czy kilkuset tysięcy złotych.

Większe kwoty były po stronie wydatków. Początkowo plan niespełna 470 000 tys. zł, ostatecznie ta część budżetu wyniosła prawie 660 000 tys. zł. Wydatkowano ok. 83%. Wynikało to z tego, że z powodu pandemii części zadań nie można było zrealizować i część tych środków przeniesiono na rok 2022. Taką największą pozycją wśród środków niewygasających był program „Poznaj Polskę", w którym łącznie zakładano, że będzie miał 85 000 tys. zł, z tego 50 000 tys. zł przeniesiono na rok 2022. Podobnie było z częścią dokształcania i doskonalenia nauczycieli czy inwestycji w Ośrodku Rozwoju Edukacji.

W dziale 750 – Administracja publiczna wydatkowano ponad 46 000 tys. zł. Na obronę narodową, ochronę zdrowia wydatkowano stosunkowo niewielkie kwoty, podobnie jak pozostałe działania w zakresie polityki społecznej. Edukacyjna opieka wychowawcza to prawie 2000 tys. zł. To były przede wszystkim stypendia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz promowanie współpracy między szkołami i organizacjami pozarządowymi.

Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, czyli dział 921, wydatkowano ponad 10 700 tys. zł i to jest druga część dotacji dla Centrum Nauki Kopernik, druga część dotacji pochodziła z części nauki.

Programy wieloletnie realizowane w 2021 r. to „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów", który będzie kontynuowany przez kolejne lata. W 2021 r. wydano ponad 640 000 tys. zł. Drugi z programów to „Narodowy program rozwoju czytelnictwa", priorytet 3, na który wydatkowano ponad 10 000 tys. zł. Ten program polega na tym, że biblioteki szkolne, przedszkolne – to jest nowość – biblioteki pedagogiczne mogą zakupować dodatkowe wyposażenie i nowości wydawnicze. Łącznie zakupiono ponad 930 tys. nowości do prawie 1,5 tys. przedszkoli i prawie 2 tys. bibliotek szkolnych. Kolejny program to program „Posiłek w szkole i w domu" – program wieloletni, który w 2021 r. objął prawie 40 000 tys. zł. W ramach tego programu 620 szkół mogło doposażyć, poprawić standard funkcjonowania stołówek, wyposażyć własną kuchnię i jadalnię bądź po prostu zaadaptować pomieszczenia do spożywania posiłków.

Wydatki ze środków europejskich w części 30. Plan wydatków po zmianach wyniósł ostatecznie niemal 233 tys. zł, został zrealizowany w 94%. Były to środki przeznaczone na realizację programu operacyjnego „Wiedza, edukacja, rozwój" oraz programu operacyjnego „Polska cyfrowa".

Jeśli chodzi o część 83, rezerwę celową 29, to tutaj zaplanowano środki w wysokości 70 000 tys. zł. Miały one być przeznaczone na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej. Na to poszła zdecydowanie większa część tej rezerwy – prawie 62 000 tys. zł. Z tych środków wydatkowano także pieniądze na sfinansowanie zajęć wspomagających uczniów po pandemii uczących się w placówkach oświatowych – łącznie ponad 1300 tys. zł.

To tyle z mojej strony. Jeżeli będą pytania, to postaramy się na nie odpowiedzieć.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

I pan dyrektor Piotr Prokopczyk, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, podobnie jak w części 28, również w części 67 Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 30 – Oświata i wychowanie. W ramach przeprowadzonej kontroli badaniem objęliśmy próbę 17,8% zrealizowanych w części 30 wydatków z budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich. Stwierdzono, że zostały one poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. Podobnie jak w poprzednich częściach, które zostały już omówione, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Również kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, w tym ze środków europejskich, i sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań urzędu obsługującego ministra.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

I pan poseł Sławomir Skwarek przedstawi koreferat. Bardzo proszę.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni goście, szczegółowo budżet państwa w części 30 – Oświata i wychowanie wraz z rezerwą celową poz. 29 w części 83 budżetu państwa został umówiony na posiedzeniu podkomisji do spraw ekonomiki. Przypomnę wobec tego tylko najważniejsze konkluzje.

Dochody zrealizowano w kwocie 8 459 tys. zł, co stanowi 109,4% planu i oznacza wzrost wpływów o 18% w stosunku do 2020 r. Wydatki w części 30 ponoszono w ramach siedmiu działów klasyfikacji budżetowej. Zasadniczą część wydatków zrealizowano w dwóch działach: 750 – Administracja publiczna, 7,8% ogółu wydatków części, oraz 801 – Oświata i wychowanie, najwięcej – 89,8%. Ogółem wydatki budżetu w części 30 zostały zrealizowane w kwocie 605 500 tys. zł, co stanowi 91,9% planu po zmianach. Wydatki budżetu środków europejskich wykonano w wysokości 220 000 tys. zł, tj. na poziomie 94,4%.

Taka realizacja dochodów i wydatków nie budzi zastrzeżeń moich i jak słyszeliśmy, również Najwyższej Izby Kontroli i Biura Analiz Sejmowych. W związku z powyższym wnioskuję do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części 30 – Oświata i wychowanie wraz z rezerwą celową poz. 29 z części 83 budżetu państwa.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś ma pytania? Pani poseł Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Mam pytania dotyczące funduszu wynagrodzeń w Ministerstwie Edukacji i Nauki w części 30. Otóż jak czytamy w sprawozdaniu NIK na s. 31, w ministerstwie wykonanie środków na wynagrodzenia osobowe wzrosło o 11,1% i w przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło o 609 zł – z 8358 do 8994. Chciałabym przypomnieć, że to był rok, w którym wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 0%, więc pytanie: jak to się stało, że przy zamrożeniu środków w sferze budżetowej akurat w ministerstwie edukacji tak

znacząco wzrosły środki? Można powiedzieć, że przygotowali się do inflacji, tak? Niestety nauczyciele – nie.

Moje drugie pytanie dotyczy umów o dzieło. Tu mam pytanie do Najwyższej Izby Kontroli: czy NIK kontrolowała umowy o dzieło? Piszecie tutaj państwo o umowach-zleceniach, a nic w tym sprawozdaniu nie wyczytałam o umowach o dzieło. Z panią poseł Kingą Gajewską skontrolowałyśmy w ubiegłym roku decyzję ministra dotyczącą kontroli podręczników. Właściwie sformułowanie zadania było takie, że eksperci mają ocenić system dopuszczania podręczników do użytku szkolnego, a tak naprawdę po kontroli tych umów o dzieło okazało się, że oni po prostu recenzowali podręczniki poza systemem, tzn. jakby odebrane dzieło nie zgadzało się z założeniem. Natomiast też minister nie miał prawa zlecać oceny podręczników ekspertom spoza listy i spoza procedury dopuszczenia podręczników. Chciałabym zapytać, czy NIK to skontrolowała przy realizacji budżetu, bo o ile pamiętam, były takie rozmowy. A jeżeli nie, to wnioskuję do Najwyższej Izby Kontroli, żeby to skontrolowała. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, pan minister Dariusz Piontkowski.

Sekretarz stanu w MEiN Dariusz Piontkowski:

Z tego co pamiętamy, przez kilka lat był zamrożony fundusz nagród w sferze budżetowej i w 2020 r. po raz pierwszy od kilku lat premier zdecydował się na uruchomienie dodatkowych środków na nagrody dla pracowników całej administracji publicznej, w tym także dla pracowników Ministerstwa Edukacji i Nauki – i to był rzeczywiście sześcioprocentowy wzrost.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec wniosku…

A jeszcze, przepraszam…

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Chciałam jeszcze NIK.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, bardzo przepraszam, bo po prostu wpatruję się w pana dyrektora i ciągle potem omijam go w dyskusji. Panie dyrektorze, proszę o wybaczenie. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca, również za te słowa.

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o kwestię umów o dzieło, to w ramach kontroli nie objęliśmy tych umów badaniem; zazwyczaj jest to losowanie próby – akurat te umowy nie zostały objęte. Natomiast w tej chwili, co też wspominałem na początku posiedzenia Komisji w pierwszym punkcie, jest realizowana kontrola dotycząca dopuszczania podręczników do użytku szkolnego, w związku z tym również kwestie związane z umowami podpisywanymi w związku z recenzjami czy też innymi działaniami dotyczącymi podręczników są obejmowane kontrolą. W związku z tym będziemy mogli przekazać informacje odnośnie do tych pytań prawdopodobnie po zakończeniu kontroli i w raporcie.

Dziękuję bardzo.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Tylko jedna uwaga. Mam taką prośbę, żeby kontrolerzy zwrócili uwagę na to, że ta sprawa, o której mówię, jest poza oficjalnym trybem przyjmowania recenzji podręczników. Zatem jeżeli państwo zawęzicie tę kontrolę tylko i wyłącznie do recenzowania zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe czy ustawą o systemie oświaty – bo nie pamiętam, w której to jest – to nie złapiecie tych umów, które są poza. Prosiłabym bardzo, żeby zapytać również o nie.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pana posła Sławomira Skwarka o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części 30 – Oświata i wychowanie oraz w części 83 – Rezerwy celowe poz. 29? Sprzeciwu nie widzę. Stwierdzam, że Komisja wniosek przyjęła.

Poseł referent, który przedstawi opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Chciałbym zaproponować pana posła Sławomira Skwarka, przewodniczącego podkomisji. Rozumiem, że wszyscy się zgadzamy, pan poseł również. Stwierdzam, że wniosek został przyjęty.

Przechodzimy do realizacji trzeciego punktu porządku dziennego: rozpatrzenia projektu planu pracy Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r. Bardzo państwu gościom dziękuję.

Chwila przerwy na szum. Szanowni państwo goście, musimy pracować dalej. Proszę, przenieście rozmowy na korytarz

Dobrze, szanowni państwo, jesteśmy w trzecim punkcie. Otrzymaliście państwo projekt pracy Komisji, który został przygotowany i przedyskutowany.

Szanowni państwo, proszę przenieść rozmowy na korytarz. Dobrze, dziękuję – rozumiem, że dyskusję otworzyłam, zamknęłam. Wszyscy państwo akceptujecie propozycję przedstawioną przez prezydium.

Przepraszam pana posła – nie widzę, nie słyszę. Hałas jest. A jeszcze pan przez telefon gada, dobrze. Sprzeciwu nie ma.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Jest sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Nie widzę, nie słyszę. Bardzo proszę.

Poseł Michał Gramatyka (Polska 2050):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jako że zasugerowała mi pani przewodnicząca, żebym swoje pytanie powtórzył w części dotyczącej planu pracy naszej Komisji, to niniejszym powtarzam to pytanie.

Uważam, że zostałem w pewien sposób zbyty z odpowiedzią, dlatego że procesy połączeniowe instytutów naukowo-badawczych rozpoczęły się w 2020 r., a nawet ta jedna konkretna procedura połączeniowa, o którą pytałem, toczyła się w 2021 r. Połączone instytuty funkcjonują rzeczywiście od stycznia 2022 r., ale od 1 stycznia, czyli do całej procedury połączeniowej doszło w 2021 r. Abstrahując od tej dyskusji, do której nie ma sensu wracać…

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Panie pośle, mogę? Żebyśmy zwięźle pracowali. Jeszcze raz – o jaką instytucję panu chodziło? Proszę mi przypomnieć, która z którą była łączona.

Poseł Michał Gramatyka (Polska 2050):

Szanowna pani przewodnicząca, w Polsce funkcjonuje Sieć Badawcza Łukasiewicz. Sieć Badawcza Łukasiewicz jest tzw. marką parasolową, która zrzesza instytuty naukowo-technologiczne, instytuty badawcze w różnych obszarach, głównie geograficznych. Dochodzi do połączenia tych instytutów naukowo-technologicznych. Te procesy połączeniowe trwają od roku 2020…

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, już rozumiem. Zatem, panie pośle, nie chodzi o pytanie. Pracujemy nad programem pracy Komisji na przyszłe półrocze, więc bardzo pana proszę, abyśmy spróbowali szybciutko sformułować propozycję tematu, którym moglibyśmy się zająć. Jak rozumiem, mógłby on brzmieć mniej więcej tak, że bardzo prosimy resort o informację, jak przebiega proces połączeniowy koordynowany przez Centrum Łukasiewicz, tak? Mogłoby tak być?

Poseł Michał Gramatyka (Polska 2050):

Pani przewodnicząca, staram się zabierać głos na posiedzeniach tej Komisji wyłącznie merytorycznie. W dziale, w którym analizowaliśmy sprawozdanie z wykonania budżetu

dotyczące Sieci Badawczej Łukasiewicz, zadałem pytanie o procedury połączeniowe, które toczyły się w 2021 r., i usłyszałem, że to pytanie jest niestosowne. Zatem teraz, jak rozmawiamy nad planem pracy naszej Komisji na najbliższe półrocze, bardzo proszę, żebyśmy uwzględnili w pracach Komisji punkt „Analiza procesów połączeniowych w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz".

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Poseł Michał Gramatyka (Polska 2050):

Będę wtedy bardzo zobowiązany. Oczywiście cenię sobie wszelkie pani uwagi co do…

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Poseł Michał Gramatyka (Polska 2050):

…precyzji wypowiedzi, ale proszę mi wierzyć, że analizuję wypowiedzi wszystkich członków Komisji i nie widzę u siebie jakiegoś szczególnego odstępstwa od precyzyjnego mówienia.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale, panie pośle, bez takich wycieczek, nie ma potrzeby.

Sformułował pan pytanie – czy pani sekretarz zdążyła zanotować, tytuł i propozycję? Zatem dołączamy to do tych propozycji, które zostały przedstawione.

Mam nadzieję, że będziemy mogli ten temat podjąć w głównym nurcie. Musi pan poseł liczyć się, że jakby się okazało, że mamy bardzo pracowite półrocze, to niewątpliwie zajmie się tym podkomisja do spraw szkolnictwa wyższego. Tyle.

Dziękuję, wobec tego. Dyskusję przeprowadziliśmy, otworzyliśmy, zamknęliśmy. Nie ma więcej uwag. Zatem czy jest sprzeciw wobec wniosku o przyjęcie planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r. w brzmieniu przedłożonym przez prezydium plus to, co wydyskutowaliśmy z panem posłem Gramatyką, czyli z tą zmianą? Nie ma sprzeciwu. Wobec tego, skoro nie ma sprzeciwu, nie musimy głosować. Komisja wniosek przyjęła.

Porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie.